

УКРАЇНА

(19) UA (11) 40001 (13) C2

(51) 7 A63F3/06

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

(54) СПОСІБ ПРОВЕДЕННЯ ЛОТЕРЕЇ "ТВ-ПРИЗ" І ЛОТЕРЕЙНИЙ БІЛЕТ ДЛЯ ЙОГО ЗДІЙСНЕННЯ

(21) 99074148
(22) 19.07.1999
(24) 16.07.2001
(31) 981604.1
(32) 22.07.1998
(33) KZ
(46) 16.07.2001, Бюл. № 6, 2001 р.
(72) Тіянiч Жiвота, YU
(73) Тіянiч Жiвота, YU
(56) 1. Патент РФ № 2023307, кл. G07C15/00, 1994
2. Патент РФ № 2137522, кл. A637 3/06, B42D15/00, 1998
(57) 1. Спосiб проведення лотереї, який включає випуск та розповсюдження-продаж пронумерованих лотерейних білетів, розиграш призів за законом випадковості шляхом проведення тиражу виграшів у заздалегідь встановлений час, визначення розміру та видачу виграшу, який **відрізняється** тим, що лотерейний білет випускають дубльованим, при цьому один з дублікатів лотерейного білета зберігають в тиражній комісії, а другий - показують після проведення тиражу, інформацію на лотерейному білеті друкують мовами тих країн, які охоплені лотереєю, а інформацію про проведення та результати тиражу - повідомляють необмеженому колу зацікавлених осіб шляхом залучення засобів масової інформації.

2. Лотерейний білет, який являє собою прямокутник основи з щільного паперу з нанесеною на нього інформацією про ідентифікацію білету, системою захисту від підробок та інформаційним блоком даних, виконаним у вигляді таблиць з цифрами, що занесені в їх клітини, який **відрізняється** тим, що білет виконано дубльованим, при цьому один з дублікатів збережено у пам'яті комп'ютера тиражної комісії в електронному вигляді, а інформацію на білеті відображено мовами народів країн, які охоплені лотереєю.
3. Білет за п. 2, який **відрізняється** тим, що таблиця інформаційного блоку, складена з шести або трьох вертикальних або горизонтальних розділів по шість чи три стовпці або лінійки в кожному розділі, при цьому в кожному стовпці чи лінійці розміщено по дев'ять клітин.
4. Білет за п. 2 або 3, який **відрізняється** тим, що до інформаційного блоку кожного білету занесено одне з сполучень-перестановок на 90 чисел, що не має повторів.
5. Білет за п. 2 або 3, або 4, який **відрізняється** тим, що лотерейна інформація, що розігрується, складена з кодової комбінації з 15 чисел.
6. Білет за п. 3, який **відрізняється** тим, що з дев'яти клітин кожного стовпчика або лінійки, лотерейна інформація розміщена у п'ятих клітинах, а чотири клітини не несуть цифрової інформації.

Винахід відноситься до організації і проведення ігрових процесів, зокрема, до організації призових лотерейних ігор.

Загально відомі лотереї, що за формою проведення є засобом залучення вільних грошей населення на добровільних засадах шляхом випуску та продажу лотерейних білетів. Частина зборів від продажу лотерейних білетів розігрується у вигляді грошового або речового виграшу (Український советский энциклопедический словарь: В 3-х томах. К.: Глав. Ред. УСЭ, 1988. - Т-2. - С. 285).

Відомий спосіб лотерейної гри (Патент РФ № 2023307, кл. G07C15/00, 1994), який здійснюється шляхом розповсюдження спеціальних пронумерованих білетів з нанесеним на них інформаційним блоком даних, подальшого розіграшу таких білетів за законом випадковості у заздалегідь визначений час та визначення і видачі грошового

або речового призу. При цьому інформаційний блок складається з декількох питань, на які повинен відповісти учасник лотереї. Факт і розмір визначення виграшу визначається за алгоритмом, що включає визначення декількох параметрів та коефіцієнтів.

Недолік відомого способу полягає в тому, що свідома участь у ньому можлива тільки обмеженому колу осіб з високорозвиненим інтелектуальним потенціалом.

Відомий спосіб проведення миттєвої лотереї "Спринт" (див. Опис умов лотереї на зворотній стороні лотерейного білету "Спринт"), що полягає у випуску і локальному розповсюдженні-продажу лотерейних білетів "Спринт", з нанесеною на них ідентифікацією факту та розміру виграшу. Місце ідентифікації факту та розміру виграшей має покриття для забезпечення конфіденційності, яке під

(19) UA (11) 40001 (13) C2

час відкриття неминуче і назавжди руйнується. Білети відкриваються в момент продажу, виявляючи ймовірний виграш, що сплачується безпосередньо на місці. Недолік лотереї "Спринт" полягає у її короткочасності і низькій привабливості для населення, а також можливості зловживань.

Найближчим до способу, що пропонується, є спосіб проведення лотереї "Спортлото" (див. Розділ "Рівень техніки" опису винаходу до патенту РФ № 2023307, кл. G 07C15/00, 1994), що включає випуск і розповсюдження-продаж пронумерованих дубльованих лотерейних білетів з нанесеним на них інформаційним блоком даних у вигляді таблиць з числами від 1 до 45 (варіант "6 з 45") або з числами від 1 до 36 (варіант "5 з 36"), розіграш призів за законом випадковості, та проведення тиражу виграшів у заздалегідь встановлений час і трансляцію його по телебаченню, визначення розміру та видачу виграшу. При цьому кожне число у інформаційному блоці відповідає якомусь виду спорту. Мета учасника гри - вгадати необхідну комбінацію цифр шляхом закреслювання в обох дублікатах білета шість цифр з сорока п'яти (варіант "6 з 45") або п'ять цифр з тридцяти шести (варіант "5 з 36"). Один дублікат білету передається на зберігання до тиражної комісії, а другий, у разі збігу з виграшною комбінацією, має бути пред'явлений після проведення тиражу.

Недолік цього способу полягає в тому, що лотерея "Спортлото" ніякого відношення до реального спорту не має. Спортсменів та прихильників спорту таке формальне використання назв видів спорту дратує, а противників спорту - відштовхує. Трансляція по телебаченню проведення тиражу триває дуже незначний час та відбувається нудно та непривабливо для глядача.

Відомий лотерейний білет "Спринт", являє собою паперову основу з нанесеним на неї номером та ідентифікацією факту і розміру миттєвого виграшу, загорнуту конвертиком, що пломбується.

Недоліком відомого лотерейного білета є те, що його виконання дозволяє при деяких інтенсивності та кути освітлення виявити на просвічування виграшні білети. Така обставина провокує зловживання.

Відомий білет для проведення лотереї (Патент РФ № 2053821, кл. A63F3/06, G07C15/00, 1996), який має основу. З однієї сторони білету міститься інформаційний блок, виконаний у вигляді таблиці з клітинками. У клітинки гравець лотереї заносить комбінацію з цифр, що не повторюються, наприклад, з десяти арабських цифр.

Недоліком відомого лотерейного білету є те, що комбінація цифр, що розігрується, визначається і вноситься до білету самим гравцем, тому збільшується можливість збігу білетів, що виграли. Як наслідок, розмір виграшу обмежений, бо чим більше гравців, тим більше ймовірність збігу виграшних комбінацій номерів. При цьому білет містить гральну інформацію тільки одного виду.

Найближчим до лотерейного білету, що пропонується, є відомий лотерейний білет "Русское лото" (Патенту РФ № 2137522, кл. A63F3/06, B42 D15/00, 1998), який являє собою прямокутник, виготовлений з щільного паперу з нанесеними на нього ідентифікацією білету, системою захисту від підробок та інформаційний блок даних. Інформа-

ційний блок даних виконаний у вигляді основної та додаткової таблиці (гральних полів) з випадковими числами. Основна та додаткова таблиці виконані у вигляді трьох горизонтальних лінійок по дев'ять клітин у кожній. Розіграш білетів відбувається у три тури, при цьому в розіграші приймають участь числа, які не випали.

Недолік відомого лотерейного білета полягає в тому, що розіграш білету у декілька турів викликає втомлюваність у гравця. Таким чином, привабливість лотерейного білету є незадовільною.

Мета способу полягає в тому, щоб вдосконалити алгоритм проведення лотереї, підвищення її розважальності та багатофункціональності та, за допомогою технічних засобів, економічної ефективності запропонованих лотереї та лотерейних білетів шляхом цілеспрямованого використання стійкого психологічного ефекту - підвищення психологічно обґрунтованого інтересу (реакції азарту) гравців за рахунок запропонованого їм вибору багатоваріантних гральних комбінацій номерів, що роблять кожний білет унікальним, але, поряд з тим, абсолютно виключається повторюваність комбінацій. Привабливість підвищується також завдяки введенню призів різного ступеню.

Технічний результат, що досягається при здійсненні винаходу, - це привабливість для широких кіл населення, підтримання стійкого психологічного інтересу серед гравців і, відповідно, збільшення масштабів залучених нею гравців та рентабельності її проведення.

Технічний результат досягається тим, що, також як відомий спосіб проведення лотереї, запропонований включає випуск і розповсюдження-продаж пронумерованих дубльованих білетів, розіграш призів за законом випадковості, тобто проведення тиражу виграшів у заздалегідь встановлений час, трансляцію тиражу по телебаченню, визначення розміру та видачу виграшу. При цьому один з дублікатів білета зберігається в тиражній комісії, а другий - показують після проведення тиражу.

Проте, у запропонованому способі дублікат лотерейного білета має електронний вигляд та зберігається в тиражній комісії у пам'яті комп'ютера, інформацію на лотерейних білетах друкують мовами народів, залучених до лотереї, а трансляція тиражу по телебаченню супроводжується розважальним та пізнавальним шоу.

Досягненню технічного результату сприяє те, що таблиця інформаційного блоку складається з шести (трьох) вертикальних або горизонтальних розділів, по три стовпчики або лінійки в кожному розділі і по дев'ять клітинок у кожному стовпці (лінійці). До інформаційного блоку - таблиці занесене одне з сполучень-перестановок з 90 цифр (від 1 до 90), які не повторюються. Лотерейну інформацію, яка розігрується, складає кодова комбінація з 15 цифр. Кожний стовпчик або лінійка з дев'яти клітинок в чотирьох містить не лотерейну інформацію.

Сутність винаходу пояснюється малюнком, де на фіг. 1 зображений інформаційний блок - таблиця лотерейного білета - "ТВ-ПРИЗ"-картки, на фіг. 2 - те ж саме, конкретні варіанти виконання: варіант а - інформаційний блок з трьома горизонтальними розділами, варіант б - інформаційний блок з шістьма вертикальними розділами.

Лотерейний білет (фіг. 1) складається з основи з інформаційним блоком, що має, принаймні, один розділ з трьома лініями - а, б, с, забезпеченими ігровими клітинами для розміщення лотерейної та нелотерейної інформації, а також ідентифікаційним елементом Х, елементом захисту від підробок Y та елементом службової інформації Z. У кожній лінії (стовпці) чотири гральні клітинки мають нелотерейну інформацію, а лотерейна інформація являє собою кодовий набір з усіх символів лотерейної інформації розділу.

Приклад здійснення способу.

Лотерея "ТВ-ПРИЗ" - це комплексна програма, яка об'єднує мистецтво, торгівлю, виробництво, зв'язок, телебачення та пошту. Це не тільки гральна справа, але й культурне дозвілля та розважальне шоу для гравців та телеглядачів.

Лотерею "ТВ-ПРИЗ" організовують тиражами, які розігрують принаймні один раз на тиждень. Фірма-організатор виготовляє та випускає лотерейні білети - "ТВ-ПРИЗ"-картки. Картка "ТВ-ПРИЗ" визнається дійсною, якщо має неушкоджений номер серії, номер картки, контрольний номер, знак Баркод (штрих-код), а на зворотній стороні засвідчена представником фірми-організатора. "ТВ-ПРИЗ"-картки випускають серіями, кожну з яких нумерують від 001 (один) і далі. Картки запаковують в спеціально виготовлені коробки, кожна з яких запломбована і містить до 6000 "ТВ-ПРИЗ"-карток. Картки продають послідовно від меншого номера до більшого. Продавець, який отримав від фірми-організатора коробку з "ТВ-ПРИЗ"-картками, для прискорення продажу може організувати вуличну та інші види торгівлі, наприклад, найняти розповсюджувачів і виділити їм зі своєї коробки частину своїх карток. При цьому усі картки, які продавець засвідчив печаткою і передав іншій особі, вважаються проданими з моменту вилучення їх з коробки і сплачуються продавцем. В момент продажу "ТВ-ПРИЗ"-карток продавець зобов'язаний кожну вилучену з коробки картку засвідчити печаткою або відзначити у інший спосіб в залежності від порядку, що встановлений фірмою-організатором. Продаж "ТВ-ПРИЗ"-карток здійснюють у термін, що передусь тиражу, який визначається фірмою-організатором. Уповноважений фірмою-організатором продавець, що розповсюджує картки, повинен розмістити для зацікавлених осіб на видному місці об'яву про останній термін продажу "ТВ-ПРИЗ"-карток, їх вартість, строк тиражу. По завершенню продажу "ТВ-ПРИЗ"-карток чергового тиражу "ТВ-ПРИЗ"-лотереї продавець повинен заповнити на спеціальному бланку повідомлення про "ТВ-ПРИЗ"-картки, що продані, номер тиражу, дату та час закінчення продажу, номер першої та останньої картки, що продані, номер першої картки, яка не була продана (яка не бере участі у наступному тиражі). Повідомлення про "ТВ-ПРИЗ"-картки, що продані, та першу картку, яка не продана, продавець зобов'язаний засвідчити печаткою і підписом та своєчасно здати фірмі-організатору, де ці дані заносяться у комп'ютер. Продаж карток наступного тиражу "ТВ-ПРИЗ"-лотереї починається у перший день після розіграшу попереднього тиражу, при цьому продавець починає продаж з перевірки номера тиражу і номера першої "ТВ-ПРИЗ"-картки, що продається.

Учасником чергового тиражу вважається особа, яка має дійсну "ТВ-ПРИЗ"-картку. Факт оплати картки та її придбання вважається угодою, що укладена між

Покупцем та фірмою-організатором про участь у "ТВ-ПРИЗ"-лотереї. Покупка картки означає, що Покупець згоден з правилами і приймає участь у лотереї у відповідності з її умовами. "ТВ-ПРИЗ"-картка є власністю пред'явника і може бути надрукована будь-якою мовою світу, наприклад, мовою народів, що населяють Україну, Росію або Казахстан.

Лотерейний білет "ТВ-ПРИЗ"-лотереї - "ТВ-ПРИЗ"-картка являє собою прямокутник з щільного паперу з нанесеною на одній стороні ідентифікацією білета, що складається: з товарного знаку фірми-організатора, напису "ТВ-ПРИЗ", номеру серії, номеру картки, знаку Бар-коду, системи захисту, в тому числі магнітного коду, що виключає можливість підробки, та інформаційного блоку. З другої (зворотної) сторони картка засвідчена печаткою та підписом представника фірми-організатора, а також надруковані правила та умови лотереї. Інформаційний блок виконаний у вигляді таблиці, що складається з шести або трьох стовпців (або лінійок) у розділі і по дев'ять клітинок в кожному стовпці (лінійці). До інформаційного блоку - таблиці - занесено одне з 20 мільйонів сполучень-перестановок з 90 цифр (1-90), які не повторюються, у 20 мільйонах варіантів карток. В п'яти з дев'яти клітинок кожного стовпця (лінійки) занесено по одній випадково вибраній цифрі з ряду від 1 до 90. Інші чотири клітинки пусті або мають якийсь графічний символ, всього таких клітинок у розділі 12. Усі числа окремого вертикального розділу складають комбінацію з 15 випадково відібраних номерів-цифр. Картка "ТВ-ПРИЗ" з шістьма розділами, тобто з шістьма комбінаціями, має усі 90 номерів в шести цифрових комбінаціях. Картка з трьома розділами, тобто з трьома комбінаціями, має 45 номерів. Кожна картка має електронний дублікат, що зберігається в пам'яті центрального комп'ютера.

Тираж "ТВ-ПРИЗ"-лотереї проводять, принаймні, один раз на тиждень по телебаченню в прямому ефірі. Розіграш призів здійснюється за допомогою спеціального барабана, в якому попередньо перемішані 90 кульок з нанесеними на них цифрами від 1 до 90 (одна кулька - один номер), або генератора випадкових чисел або комп'ютерної програми. Паралельно з розіграшем йде весела розважальна або пізнавальна програма, в якій беруть участь відомі артисти, гумористи, співаки, спортсмени, глядачі та інші, а також гравці, які отримали призи у попередньому тиражі. У прямому ефірі передача може тривати від 2-х годин і більше, в залежності від технічного рішення та постановки самої програми. Вилучення кульок з барабану або генерацію номерів генератором випадкових чисел або комп'ютерною програмою продовжують до тих пір, доки не буде досягнуто "ТВ-ПРИЗ"-премії першого ступеня.

У кожному тиражі "ТВ-ПРИЗ"-лотереї розігруються такі призи:

- "ТВ-ПРИЗ" - приз першого ступеня присуджується тоді, коли співпали всі номери (15 номерів) в усіх трьох стовпцях (лінійках) однієї з комбінацій

(розділів) на "ТВ-ПРИЗ"-картці, після чого розіграш припиняють;

- Джек Пот - спеціальний приз, який присуджується власнику "ТВ-ПРИЗ"-картки, що виграла, тоді, коли "ТВ-ПРИЗ" досягнуто до завчасно оголошеного числа вилучених кульок, яке організатор повідомляє для кожного наступного тиражу "ТВ-ПРИЗ"-лотереї. Якщо "ТВ-ПРИЗ" не досягнуто до оголошеного числа номерів, тоді Джек Пот не присуджується, а сам приз акумулюють для наступного тиражу. Вартість нового Джека Поту оголошується в день чергового тиражу.

Приз другого ступеня присуджують тоді, коли співпали всі 10 номерів в будь-яких двох стовпцях (лінійках) однієї комбінації (розділу) "ТВ-ПРИЗ"-картки.

Приз третього ступеня присуджують тоді, коли співпали останні два ідентифікаційні номери на десяти картках.

Призи, які лишилися, мають грошовий, товарний, сервісний, правовий або інший вид, присуджуються при визначенні окремих, завчасно оголошених номерів "ТВ-ПРИЗ".

Кожний, наприклад, перший тиждень місяця розігрують "ТВ-ПРИЗ" ПЛЮС, для цього фірма-організатор спеціальним рішенням затверджує вартість "ТВ-ПРИЗ"-картки і призовий фонд, призначає Джек Пот - спеціальний приз, який гравці можуть отримати тільки тоді, коли приз першого ступеня "ТВ-ПРИЗ" досягнуто до точно затвердженої кількості номерів, яку організатор повідомляє для кожного тиражу "ТВ-ПРИЗ" ПЛЮС. Якщо Джек Пот в "ТВ-ПРИЗ" ПЛЮС не співпав з оголошеною кількістю номерів, тоді в цьому тиражі розігрується товарний приз у відповідності до повного номеру картки. Усі витрати на додаткові ігри, змагання чи призи, що розігруються вилученням кульок з номерами, відносять за рахунок призового фонду.

Призовий фонд у розмірі 50% від доходу, що отриманий від продажу "ТВ-ПРИЗ"-карток, розподіляють таким чином:

- Джек Пот 10%;
- ТВ-ПРИЗ 25%;
- Приз 2-го ступеню 20%;
- Приз 3-го ступеня 20%;
- Лишок призів 25%.

Відсоткове співвідношення призового фонду може бути змінено з метою поліпшення якості програми лотереї.

Інформація про всі "ТВ-ПРИЗ"-картки, що продані (електронні дублікати), зберігається у Центральному комп'ютері тиражної комісії, яка перевіряє розіграш, місце, де були продані картки, що отримали виграш, затверджує досягненні комбінації та розмір призу.

Центральний комп'ютер зазвичай знаходиться у студії телебачення.

У випадку, коли на приз одного ступеня претендує більше одної "ТВ-ПРИЗ"-картки, виграш поділяють між претендентами рівними частинами. У разі, коли на Джек Пот, як спеціальний приз, претендує два і більше гравців, тоді вартість призу також поділяють на рівні частини між претендентами. Якщо Джек Пот затверджено у вигляді товару, наприклад, автомобіль або послуга (негрошовий приз), тобто його неможливо розділити, тоді такому розподілу підлягає вартість товару або послуги. Підставою для розрахунків вартості негрошового призу є рахунок-фактура від постачальника призу, попередньо зменшений на суму податків та накладних витрат.

Час та місце тиражу розігрування призів "ТВ-ПРИЗ"-лотереї повідомляють до початку тиражу. Вилучення кульок-номерів або визначення номерів генератором випадкових чисел або комп'ютерною програмою, здійснюють під наглядом тиражної комісії, яку призначає фірма-організатор. Комісія працює у відповідності до Інструкції щодо правил вилучення кульок або генерації номерів та затвердження призів "ТВ-ПРИЗ"-лотереї. Комісія повинна в день розіграшу призів скласти протокол та повідомлення про призи. Повідомлення про призи "ТВ-ПРИЗ"-лотереї оголошують у засобах масової інформації. Після отримання офіційного повідомлення про переможців та отримувачів призів "ТВ-ПРИЗ"-лотереї, відбувається сплата та вручення всіх призів, що були виграні, у відповідності до рішення фірми-організатора та законодавства країни. Якщо номер "ТВ-ПРИЗ"-картки не оголошений в офіційному повідомленні, а картка отримала приз, її власник має право в певний проміжок часу у встановленому порядку за рішенням фірми-організатора лотереї пред'явити картку, що виграла. Час отримання призу, терміни отримання призу та інші питання регулює фірма-організатор лотереї своїми правилами.

Керування процесом проведення лотереї та контроль за її результатами здійснює комп'ютерна програма, що закладена у Центральний комп'ютер та захищена від копіювання.

Принцип проведення лотереї "ТВ-ПРИЗ", що обумовлює суворий облік та нагляд за кожною "ТВ-ПРИЗ"-карткою, роблять сам процес проведення лотереї та її результати прозорими для податкових та інших інспектуючих органів. Прибуток від проведення "ТВ-ПРИЗ"-лотереї може скласти вагомую частку до бюджету держави та стати засобом для зниження безробіття за рахунок організації нових робочих місць.

A		d+n10						t+80	
XYZ	A	A	A	A	A	A	A	A	a
	A	A	A	A	A	A	A	A	b
	A	A	A	A	A	A	A	A	c

Фіг. 1

XYZ	5	*	28	*	*	56	68	*	86
	*	*	24	30	48	*	*	75	88
	1	15	*	35	46	*	*	71	*
	8	14	23	32	*	*	66	*	87
	*	*	29	*	44	53	67	79	*
	7	18	*	37	49	*	*	*	83
	4	*	20	31	*	57	*	74	*
	*	10	22	38	*	*	61	70	*
	*	13	*	*	42	55	60	*	90

Варіант А

XYZ	*	9	6	*	8	*	3	1	*	5	*	2	*	*	7	4	*	*
	*	*	19	11	*	12	17	*	16	*	*	15	14	*	18	*	10	13
	26	*	*	25	*	*	24	21	*	28	27	*	23	29	*	20	22	*
	39	*	33	*	34	*	*	*	36	*	30	35	32	*	37	31	38	*
	40	47	*	*	43	45	41	*	*	*	48	46	*	44	49	*	*	42
	*	52	58	*	54	51	59	50	*	56	*	*	*	53	*	57	*	55
	64	*	65	63	69	*	*	*	62	68	*	*	66	67	*	*	61	60
	*	77	*	73	*	76	*	72	78	*	75	71	*	70	74	*	79	*
	89	85	*	84	81	*	*	80	82	86	88	*	87	*	83	*	*	90

Варіант Б

Фіг. 2

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60x84 1/8.
Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22